

Põlula tellisemeistrite töö võidab tunnustust

«Põlula puidu- ja tellisetööstus» — juhatab meid teeviit. Jah, paljud kindlasti ei teagi, et majas, kus nad elavad, on võib-olla ahjutellised, ahjupoti täitekivid või koguni seinalaotud ehitustellised pärit tööstuskombinaadi «Virus» tootmispunktist. Võrreldes suure tellisetehasega ei ole siinne toodang kuigi ulatuslik — ligi poolteist miljonit tingtelist aastas. Rohkem ühest väikesest ringahjust on raske muidugi kätte saada, kui peale kõige muu veel toorplonne kuivatatakse lihtsalt kuurides. Millega aga Põlula mehed teistest sugugi maha ei jää, vaid pigem veel silmad ettegi annavad, on kvaliteet. Mitte

kõik ei tooda telliseid margiga «150».

Päris tehase külje all asub savi- ja liivakarjäär. Niisugust luksust võib harva kohata. Ühest ja samast karjäärist tulevad nii liiv kui ka savi ja lähevad lintkonveieri abil otse tehasesse. Karjäär töötab paljukopalin ekskavaator. Palju endist käsitsitööd on nüüd mehhanismide hooleks. Teha on ka veel hulk ja, nagu jutustab meister Herbert Prillop. Praegu mõeldaksegi sellele, kuidas sooritada ülejäänud rasked tööoperatsioonid samuti mehhanismide ning masinate abil võimalikult kergelt ja lihtsalt.

Tehas võiks rohkemgi

toodangut anda kui nüüd, ent see nõuab mõningaid ümberehitusi. Asja tasuvust oleks üsna mõttekas kaaluda, sest käepärased toorainevarud on küllaldased ja tootmise mahu suurendamisega saaks omahinda tunduvalt alandada. Senise tootmise juures piisab uuritud varudest kaheksaks aastakümneks, peale selle leidub siin aga veel uurimata varusid.

Seltsimees Prillop teab rääkida, et tellisetööstuse korstna vanust hinnatakse umbes seitsmekümnele aastale. Ka vanasti oli siin ringahi. Selle varemed tulid välja uue ringahju ehitamise ajal, pärast sõda. Eks need varemed mee-

nutanudki siis vanematele inimestele aegu, mil lal prooviti seda ahju tööle rakendada. Proovimisest seekord kaugemale ei jõutudki. Ei leidunud, kes oleks osanud ahju õigel viisil tööle panna ja õigesti telliseplonnigi teha. Plonnid olla vajunud ahjus kokku ja nii jäetudki töö seisma. Ka kodanlikul ajal kasutati Põlula rikkalikke savivarusid väga vähesel määral, põhiliselt valmistati siin kausse ja potte ning üsna tagasihoidlikult ka telliseid.

Praegu on Põlula tellisemeistrite toodang tuntud kogu meie vabariigis. Ja ka kaugel väljaspool vabariigi piire, näiteks Kasahstanis. J. SAAR